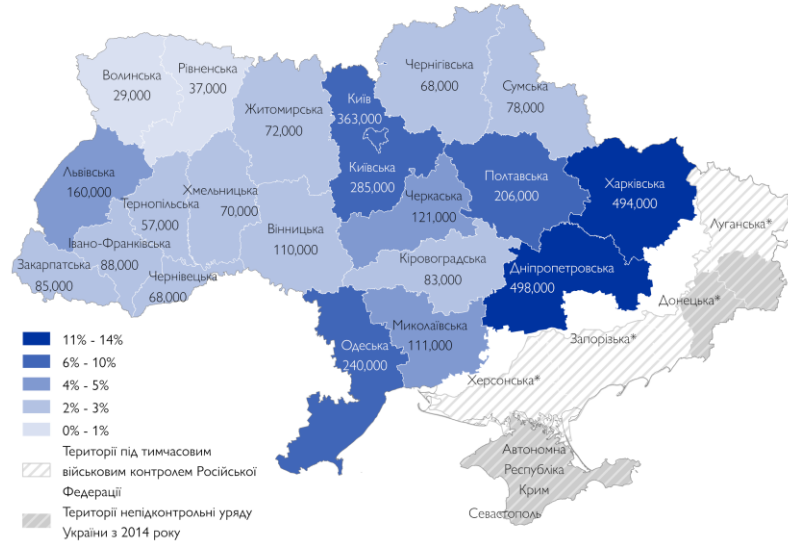

ТЕНДЕНЦІЇ ЩОДО ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА МОБІЛЬНОСТІ

3 674 000

ОЦІНКА ЗАГ. К-СТІ ВПО

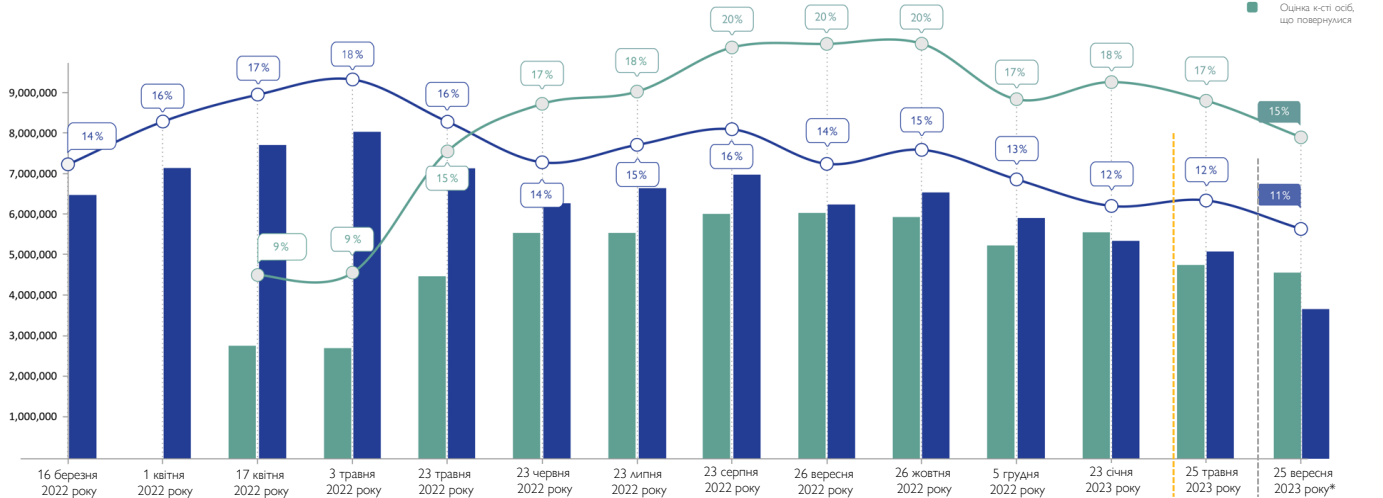
4 573 000

ОЦІНКА ЗАГ. К-СТІ ОСІБ,
ЩО ПОВЕРНУЛИСЯ

Повний спектр результатів кожного раунду Опитування загального населення MOM буде представлено в первинному оперативному звіті, а також у двох поглиблених звітах, кожен із яких присвячено питанням внутрішнього переміщення чи повернення. Додаткова аналітика та інструментарій опитування доступні за запитом до DTMUkraine@iom.int.

↑ Мапа 1. Оцінка присутності ВПО за областями переміщення

↓ Рисунок 1. Кількість ВПО та осіб, що повернулися, та частка ВПО та осіб, що повернулися, в загальній розрахунковій кількості мешканців України в період з раунду 1 (16 березня 2022 р.) до раунду 14 (25 вересня 2023 р.)*

*Примітка: MOM прагне застосовувати для екстраполяції розрахунків кількості населення найкращі дані щодо чисельності населення, доступні на момент проведення кожного опитування. Розрахунки раунду 14 спираються на нове базове значення ЮНФПА для чисельності населення в Україні (33 млн у липні 2023 р.) за винятком Автономної Республіки Крим та Севастополя, позначене сірою пунктирною лінією. У раунді 13 використано базове значення ЮНФПА від травня 2023 р. (41 млн), за винятком Автономної Республіки Крим та Севастополя, позначене жовтим пунктиром. У раундах 1–12 використано базове значення кількості населення у 44 млн, включно з Автономною Республікою Крим та Севастополем, відповідно до домовленостей з ключовими партнерами в країні у лютому 2022 року. Зміни в базових значеннях впливають на коливання розрахункових показників загальної кількості ВПО та осіб, що повернулися, а тенденції, що не залежать від екстраполяції, показано у вигляді лінійної діаграми і виражено у % загальної кількості населення України. Розрахункові цифри округлені до найближчої 1000. Відсотки на графіках округлено в цілях візуалізації.

З березня 2022 року, після повномасштабного вторгнення збройних сил Російської Федерації в Україну, Міжнародна організація з міграції (МОМ) збирає дані про внутрішньо переміщених осіб (ВПО), осіб, що повернулися, та непереміщене населення шляхом проведення загальнонаціональних опитувань. Починаючи з раунду 13, методологію опитування загального населення було відкориговано для надання репрезентативних даних обласного рівня шляхом проведення в ході кожного раунду 20 000 рандомізованих інтерв'ю. Цей оперативний звіт надає узагальнений огляд чисельності населення та географічного розподілу переміщених осіб і осіб, що повернулися, станом на 25 вересня 2023 року. У раунді 14, оцінки кількості населення спиралися на нове [базове значення ЮНФПА для чисельності населення в Україні](#)

(дорівнює 33 млн у серпні 2023 р.) за винятком Автономної Республіки Крим та Севастополя, позначене на Рисунок 1 сірою пунктирною лінією. У раунді 13 використано базове значення ЮНФПА від травня 2023 р. (41 млн), так само за винятком Автономної Республіки Крим та Севастополя, позначене жовтим пунктиром. У раундах 1–12 використано базове значення кількості населення у 44 млн, включно з Автономною Республікою Крим та Севастополем. У раундах 1–13 базове значення кількості осіб, що повернулися, становило ≈30 млн осіб, враховуючи відрахування ВПО та людей за кордоном (УВКБ ООН). Ця зміна в сценарії базових значень впливає на коригування розрахунків загальної кількості ВПО та осіб, що повернулися.

ВНУТРІШНЄ ПЕРЕМІЩЕННЯ: МІСЦЕ ПЕРЕБУВАННЯ ТА ПОХОДЖЕННЯ ВПО

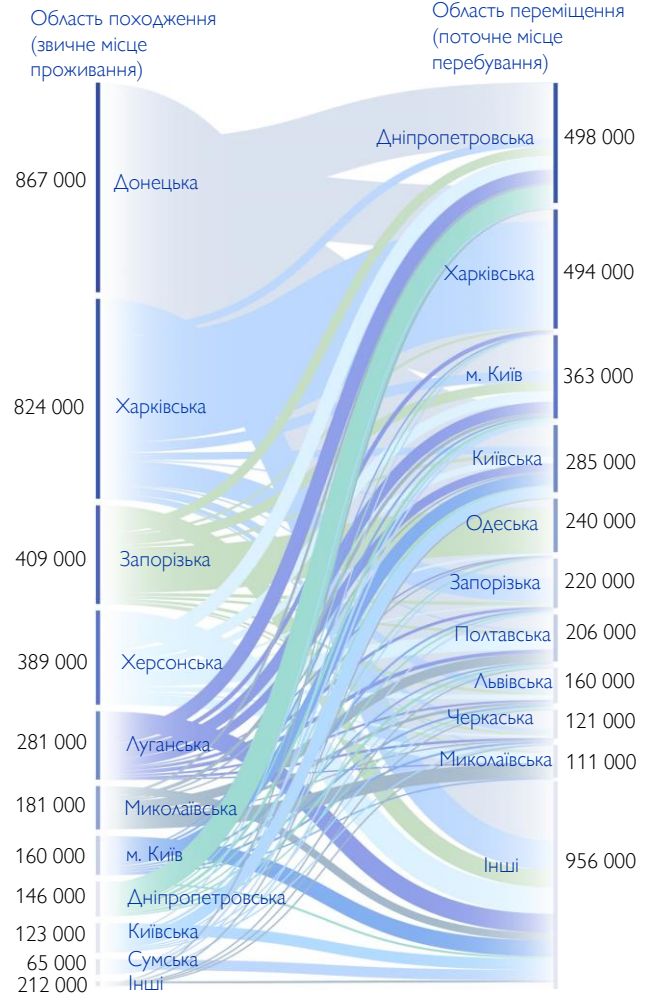
5 основних областей походження ВПО	% ВПО
Донецька область	24%
Харківська область	22%
Запорізька область	11%
Херсонська область	11%
Луганська область	8%
Інші області	24%

Топ-5 областей, що приймають ВПО	% ВПО
Дніпропетровська область	14%
Харківська область	13%
м. Київ	10%
Київська область	8%
Одеська область	7%
Інші області	48%

Майже половина загальної чисельності ВПО, визначеної у раунді 14, що становить 3 674 000 осіб, походить лише з двох областей: Донецької (24%) та Харківської (22%). Примітно, що Харківська область залишається областю з найбільш значним обсягом внутрішніх переміщень у країні. Як показано на діаграмі Санкі, Донецька область є основною областю походження ВПО, розпоршених у результаті переміщення по декількох інших областях. Натомість, основною областю переміщення є Дніпропетровська область, яка приймає ВПО з різних, зокрема сусідніх, областей. У Києві та Київській області також зареєстрована значна кількість ВПО, що узгоджується з тенденціями, які спостерігалися у попередніх раундах. Імовірно, це явище може бути пов'язане з тим, що безпекові умови та можливості працевлаштування у цих місцевостях вважаються кращими. Насамкінець, варто зазначити, що п'ять областей, що приймають найбільше ВПО — це області з найбільшим відсотком повернень серед загальної кількості осіб, що повернулися, розрахованої у раунді 14.

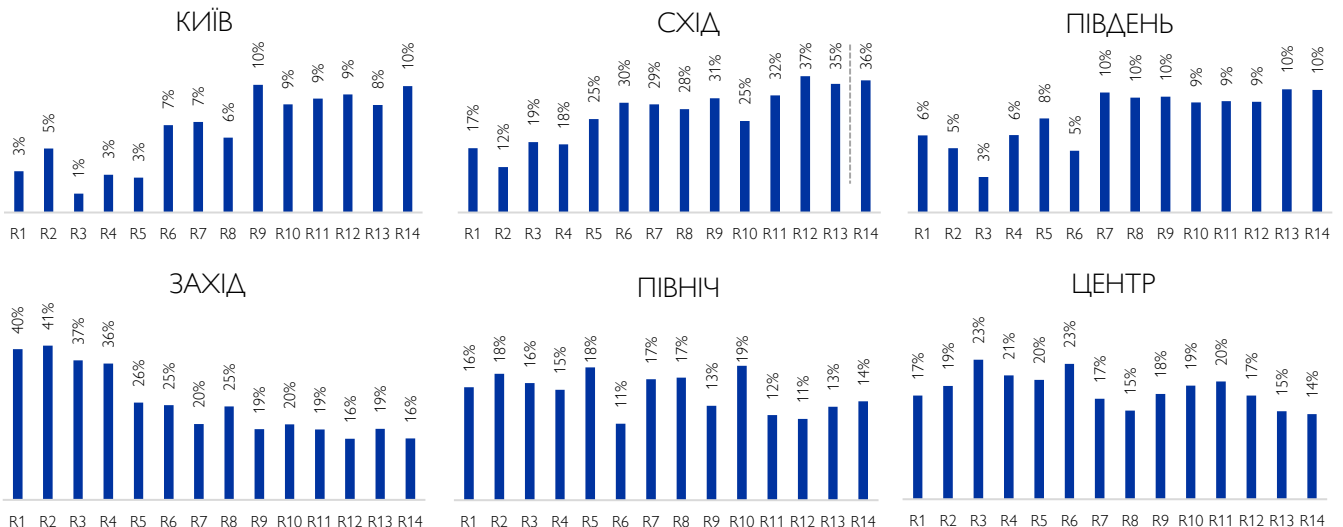
Примітка: респондентів-ВПО визначено як осіб, які а) де-факто перебувають поза звичним місцем проживання і б) вказали, що причиною їхнього переміщення або перебування в статусі переміщених осіб стала ескалація війни в лютому 2022 року. У таблиці нижче показано співвідношення ВПО за областями походження та за областями поточного перебування (переміщення).

10 основних областей походження

Примітка: розрахунки чисельності переміщеного населення не враховують осіб, які не надали інформації про місця поточного перебування та походження (0,5% респондентів — поточне місце перебування і 0,5% — місце походження).

Відсоткові частки ВПО за поточними макрорегіонами переміщення в період від раунду 1 (1 квітня 2022 р.) до раунду 14 (25 вересня 2023 р.)

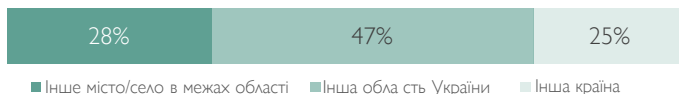
* Розрахунки кількості переміщених осіб на рівні макрорегіону не включають даних від респондентів, які не надали інформації про своє місцезнаходження.

ПОВЕРНЕННЯ: МАРШРУТИ ТА МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ОСІБ, ЩО ПОВЕРНУЛИСЯ

В рамках Опитування загального населення терміни «повернення» і «особа, що повернулася» вжито без обмежень щодо статусу на позначення будь-яких осіб, які нині перебувають у своїх звичних місцях проживання, в які повернулися після переміщення впродовж принаймні двох тижнів, починаючи з лютого 2022 р., незалежно від того, чи вони повернулися до цих місць з-за кордону чи з місць внутрішнього переміщення в межах України.

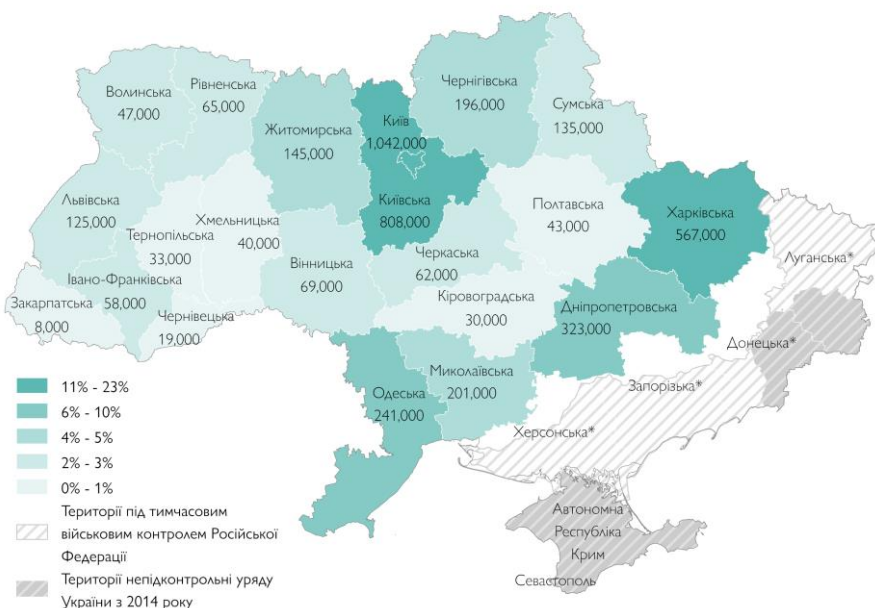
Станом на 25 вересня із розрахункової загальної кількості у 4 573 000 осіб, що повернулися, майже половина усіх осіб, що повернулися, в Україні проживає в місті Київ або Київській області (23% і 18% відповідно). Інші основні області повернення — Харківська (12%), Дніпропетровська (7%) та Одеська (5%). Так само, як і в раунді 13, серед тих, хто повернулися до звичних місць проживання з місць внутрішнього переміщення в межах України, більшість осіб повернулися зі Львівської області (9%), міста Києва та Київської області (по 8%), Вінницької (7%) та Харківської (6%) областей.

МАРШРУТИ ПОВЕРНЕННЯ

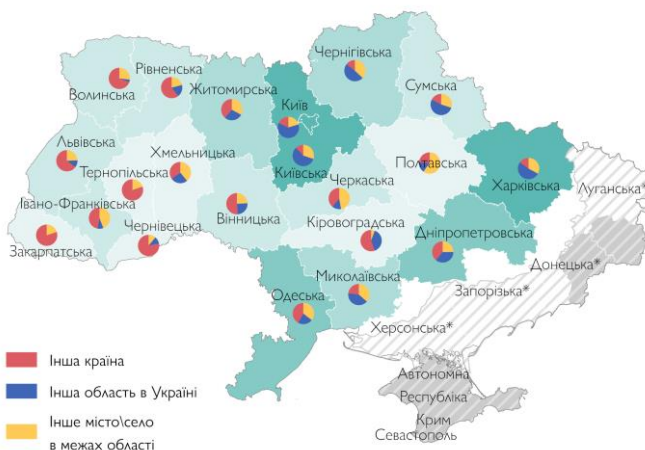
Майже половина усіх осіб, які повернулися, повернулися з місць переміщення в іншій області України і лише менше третини повернулися з місць переміщення в межах своєї області. З-поміж осіб, які повідомили про повернення з іншої країни, більшість повернулися з Польщі (38%), а також, меншою мірою, з Німеччини (11%), Італії (7%), Чехії (5%), Болгарії та Молдови (по 4%). Особи, що повернулися з-за кордону значно більш зосереджені в західних областях, тоді як повернення в межах області були більш поширеними в Черкаській, Полтавській, Миколаївській та Одеській областях. Крім того, повернення з інших областей України були більш розповсюджені в центральних і північних областях (мапа 3).

Мапа 2. Оцінена присутність осіб, що повернулися, за областями

5 основних областей повернення	Частка осіб, що повернулися	Оцінка к-сті осіб, що повернулися
м. Київ	23%	1 042 000
Київська	18%	808 000
Харківська	12%	567 000
Дніпропетровська	7%	323 000
Одеська	5%	241 000
Інші області	35%	1 592 000
Топ-5 областей останнього переміщення	Частка осіб, що повернулися	Оцінка к-сті осіб, що повернулися
Львівська	9%	418 000
Київська	8%	389 000
м. Київ	8%	379 000
Вінницька	7%	310 000
Харківська	6%	276 000
Інші області	61%	2 801 000

Мапа 3. Тип місцевості, з якої повернулися респонденти, за областями

ТРИВАЛІСТЬ ПЕРЕБУВАННЯ У СТАТУСІ ВПО ДО ПОВЕРНЕННЯ

138 середня кількість днів перебування у статусі ВПО до повернення (станом на 25 вересня 2023 року)
ДНІВ

За умов тривалого продовження війни у раунді 14 понад половина (57%) осіб, що повернулися, були переміщені впродовж трьох місяців або довше (37% у раунді 13). Найдовшу середню тривалість переміщення серед осіб, що повернулися, зафіксовано у південних і східних областях, насамперед у Миколаївській (222 дні), Херсонській (216), Харківській (215) та Донецькій (196). Натомість, найкоротша середня тривалість переміщення, за повідомленнями, має місце у Рівненській і Волинській областях (76 та 83 дні, відповідно). Серед перших п'яти областей за кількістю повернень, найдовшу середню тривалість переміщення перед поверненням зафіксовано у Харківській та одеській областях (153 дні).

ОЦІНКА ЧИСЕЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗА СТАТУСОМ ПЕРЕМІЩЕННЯ

Область	Оцінка макс. фактичної чисельності ВПО на сьогодні	Оцінка макс. чисельності осіб, що повернулися, на сьогодні
Черкаська	121 000	62 000
Чернігівська	68 000	196 000
Чернівецька	68 000	19 000
Дніпропетровська	498 000	323 000
Івано-Франківська	88 000	58 000
Харківська	494 000	567 000
Хмельницька	70 000	40 000
Кіровоградська	83 000	30 000
м. Київ	363 000	1 042 000
Київська	285 000	808 000
Львівська	160 000	125 000
Миколаївська	111 000	201 000
Одеська	240 000	241 000
Полтавська	206 000	43 000
Рівненська	37 000	65 000
Сумська	78 000	135 000
Тернопільська	57 000	33 000
Вінницька	110 000	69 000
Волинська	29 000	47 000
Закарпатська	85 000	8 000
Житомирська	72 000	145 000
Донецька*	88 000	120 000
Запорізька*	220 000	113 000
Луганська*	дані відсутні	дані відсутні
Херсонська*	23 000	68 000
Місце проживання не відоме (в Україні)**	20 000	15 000
Усе населення	3 674 000	4 573 000

* Оцінки для Донецької, Запорізької, Луганської та Херсонської областей (позначені синім), ймовірно, є недостатньо репрезентативними в зв'язку з тим, що охоплення обмежене лише місцевостями, контрольованими урядом, а також із обмеженою кількістю респондентів, опитаних шляхом випадкового набору номера.
** Респонденти, які нині перебувають у короткострокових поїздах за межами поточного місця проживання (поза помешканням, поза місцевістю переміщення)

ОПИС ЗАСТОСОВАНОЇ МЕТОДОЛОГІЇ

Дані, представлені в цьому звіті, отримано на замовлення Міжнародної організації з міграції (МОМ) за результатами проведеного MultiCultural Insights телефонного експрес-опитування серед 20 000 довільно обраних респондентів на кожен раунд із використанням методу автоматизованого телефонного опитування (CATI) і методики випадкового набору номера (RDD) із загальною похибкою вибірки 0,69% [CL95%]. Раунд 14 збирання даних було проведено в період із 3 по 25 вересня 2023 року. Дослідження охоплювало всю територію України за винятком Кримського півострова та територій Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької області, які перебувають під тимчасовим військовим контролем Російської Федерації, де недоступний телефонний зв'язок українських операторів. Усі інтерв'ю проводили анонімно. Перед початком інтерв'ю респондентів просили надати згоду на його проведення. Для цієї роботи було залучено 51 інтерв'юера. До групи інтерв'юерів увійшли як чоловіки, так і жінки. Інтерв'ю проводили українською мовою (87%) та російською мовою (13%). Вибір мови залежав від уподобань кожного з респондентів.

Обмеження: Точна частка не охопленого населення невідома, тому при тлумаченні результатів потрібно враховувати певні застереження. Особи, які нині проживають за межами України, в опитуванні участі не брали завдяки застосуванню методу активного виключення. Розрахунки населення основані на припущенні про те, що неповнолітніх осіб (молодших за 18 років) супроводжують їхні батьки або дорослі піклувальники. Основа вибірки обмежена дорослими, які користуються мобільним телефоном. Невідомо, чи всі телефонні мережі повноцінно працювали по всій території України протягом усього періоду опитування, тому деякі номери могли мати вищу ймовірність набору, ніж інші. Мешканці територій зі значними пошкодженнями цивільної інфраструктури, можливо, меншою мірою представлені у вибірці. Можна припустити, що фактичні потреби насправді більші, ніж ті, про які було отримано інформацію при опитуванні. В опитуванні не брали участі жителі Автономної Республіки Крим та не підконтрольних уряду територій Донецької та Луганської областей.

Для отримання додаткової інформації про методологію і структуру вибірки див. [Методологічну довідку](#).

Застереження: Викладені в цьому звіті думки належать авторам і не обов'язково відображають погляди Міжнародної організації з міграції (МОМ). Інформація, що міститься у цьому звіті, призначена виключно для загальних інформаційних цілей. Використання позначень та подання матеріалу в цьому звіті не має на меті висловлення будь-якої думки від імені МОМ щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи населеного пункту, їхньої влади, кордонів чи адміністративних меж. Якщо не зазначено інше, дані, представлені в цьому звіті, основані на результатах раунду 14 Опитування загального населення від 25 вересня 2023 року. Усі числові значення округлені для легшого використання. Збір даних за сприяння Multicultural Insights.

